

COMUNICACIÓ

DR. AGUSTÍ BOADAS LLAVAT: *Sobre les arrels renaixentistes del dret internacional*

Entre les paraules del bon papa Gregori IX en la fundació de la Universitat de París («hem pensat que és preferible resoldre els problemes amb un reglament savi que no pas amb una decisió de caràcter judicial») i les compilacions que gràcies a la invenció de la impremta es feien de lleis, butlles, constitucions i privilegis a principis del segle XVI, alguna cosa havia canviat a Europa per a deixar el terreny preparat per al naixement del dret natural internacional, precedent, sens dubte, dels nostres drets humans. Se sol associar aquest naixement al tomisme jurídic, encarnat pels dominicans Francisco de Vitoria (*ius gentium*), Melchor Cano, Bartolomé de Medina, Domingo Báñez o Domingo Soto (*De iustitia et iure*), i continuat pel suarisme com a doctrina més o menys oficial dels jesuïtes, però —i aquesta vol ser la meua contribució— caldria afegir que, a cavall entre l'estricta escolàstica i l'humanisme, la Universitat d'Alcalà d'Henares suposà un pas decisiu en aquesta fonamentació del dret internacional. En efecte, tant la influència directa dels seus mestres en Suárez (en el seu *De legibus* sosté una posició escotista, que limita el dret diví als tres primers mandats del Decàleg) com a través de problemàtiques morals suscidades, per exemple, amb la qüestió americana o el naixement del probabilisme moral i els casos de consciència, Alcalà suposava enllaçar l'escolàstica amb Trento i la Contrareforma i, al mateix temps, quedar lliure d'imposicions religioses—quetanta sang farien vessar fins a la Pau de Westfàlia en 1648— pouant directament en l'humanisme laic impulsat pel cardenal Cisneros. Així, per exemple, l'optimisme antropològic, escolàstic i humanista, el llegim en Antoni de Còrdova l'any 1554: «Que els homes siguin homes bons i siguin considerats justos, això, si bé es fa amb justícia i veritat, no és de cap manera admirable; més encara, és el que s'espera d'ells *de iure*».